

<http://www.arianafghanistan.com>

۲۰۱۸/۰۲/۲۵

ولی احمد نوری

افغانستان از هم پاشیده را که باید جمع کند؟

امیر عبدالرحمن خان ضیاء الملت والدین!!

وقتی این همه از هم پاشیدگی، بی نظمی، بی امنیتی، فقر، بیسوادی، معامله گری و فساد اداری را مشاهده می کنیم ناخود آگاه به این فکر می افتیم که یکاش امیر فقید عبدالرحمن خان ضیاء الملت والدین دوباره زنده می شد و این کشور را از سقوط و انحطاط نجات می داد. این نامه امیر آهنین را که در پایان می آورم امیدوارم که جناب جلالتماب محمد اشرف غنی رئیس جمهور افغانستان به دقت مطالعه فرماید و از نصایب و ارشادات آن بزرگمرد تأریخ و احیاگر مجدد افغانستان امروز (۱)، در راه نجات وطن استفاده فرمایند، و متمرکین را که از او امرش سرکشی می کنند و هر روز به نام طالب و داعش فاجعه می آفرینند به جای شان بنشانند و آنانی را که بر هویت ملی افغانستان که افغان بودن ماست، احترام نمی گزارند و در رسانه های جلف و (بازاری) هذیان می گویند و هذیان می نویسند، به هر نوعی که می شود به راه آورد و از تشنت بیشتر و ویرانی کلانتر جلوگیری کنند.

من این نوشته را با یک نامه طویل به بناغلی حامد کرزی هم فرستاده بودم و هم با فکر ناقص خود راه های چاره ای را پیشنهاد نموده بودم که با درد و تأسف خواننده و عملی نشد و ما امروز نتایج آن را در همه ساحات با تمام وجود خود لمس می کنیم.

از همه وبسایت های ملی در داخل و خارج افغانستان خواهش و التجا می کنم این معروضه و نصایح شادروان امیر عبدالرحمن خان ضیاء الملت و الدین را در رسانه های خویش نشر و دوستداران افغانستان در توئیتر ها و فیس بوک های خود بگزارند.

آخرین وصیت امیر عبدالرحمن خان

به ولیعهدش امیر حبیب الله

فرزند عزیزم! پوشیده مباد آنکه من در حیات خود زمام حکومت را به تو سپردم. می دانم که این حرکت بلاشک از نظام حکومت های دول غربی و شرقی مخالف است لکن غرض من در این محل آنست که ترا از طرز حکومت و اجراءات آن با خبر گردانم و هم فرصتی که مملکت را مالک و بر اریکه سلطنت جلوس نمایی صاحب تجربه و بلدیت باشی.

۱- بنیانگذار افغانستان اعلیحضرت احمد شاه بابا بوده و در سال ۱۷۴۷ میلادی صورت گرفته است

به علاوه مقصد اینست که مقام و رتبه ترا رؤسای قبایل افغانستان دانسته از قوه تو خائف و به پیروی آراء و افکار تو مطیع و منقاد باشند.

اکنون من اراده دارم که آخرین کلمات نصیحت آمیز خود را برایت بگویم یقین نما اگر به خط مشی من رفتار نمودی مملکت به امن و سلامت خواهد بود. نیز آنطور خطایی را در حکومت خود مرتکب نخواهی شد که اوضاع نفوذات را نتیجه دهد.

وصایای من این است :

۱- ای فرزند! بر تو واجب است که بر مبادی دین شریف خود متمسک بوده مقام اول و مهم را قبل از مشاغل و سیاست خود منصب مذهبی تعیین نموده به واجبات مخصوص آن جداً پای بند باشی و به عبارت دیگر لازم است که در دیانت و تقوا نظر به عموم رعایا تقدم نموده جمیع حسنات را اجراء نمایی.

۲- لازم است که به غرض سعادت قوم و استراحت رعیت و ثبات پایه امنیت و آرامی در اطراف مملکت نهایت کوشش و اهتمام نمایی و باید بدانی که کامیابی و نجات بلاد به ثروت موقوف است و ثروت و نفوذ بدون زراعت و تجارت و صنعت میسر نمی شود و ترقیات اینها به تعلیم و تربیه عمومی احتیاج دارد.

فرزندم! ملت ما تا کنون در ابتدای درجات مدنیت می باشد و افراد شان به جانب تحصیل علوم و تنویر افکار همت و توجه نمی گمارند، من از دل خواهشمندم که به غرض تأسیس مکاتب عرفانی و انتشار انوار آن در تمام اطراف افغانستان به اصولی که در بلاد غربیه وجود دارد اقدامات نمایم، لکن امثالهم چه مطالب بلند به مجرد اراده در اندک زمان میسر نمی گردد، زیرا این مقصد به نمو و ترقیات تدریجی محتاج است. بر شما لازم است که در زمان حکومت خود عطف توجه تامه خود را به این موضوع مهم گماشته یقین نمایی که احیای این مطلب بزرگ از مقدس ترین فرایض شماسست زنهار در ملت خود حس ذوق و رغبت تعلیم و تربیه را تولید نموده دروازه این مقصد و آرزوی مقدس ما را بگشایی.

۳- چون بعد از مدت قلیلی زمام مهام حکومت به تو تسلیم شدنی است، آن وقت بهترین و عاقل ترین و بزرگترین و معتبرترین رجال ملت خواهی بود. پس در حسن گذاره و اخلاق مأمورین و منسوبین خود نهایت غور و خوض نموده با رعیت خود به لطف و محبت پدرا نه رویه کنی! تا آنکه از شفقت و محبت تو به سعادت و راحت خود یقین کنند زیرا این محبت موجب بزرگی منزلت تو گردیده وقارت را به انظار آنها می افزاید، لکن با اجانب این وضعیت و معامله پدرا نه را معمول مدار، تا جسارت و بیباکی آنها اضافه تر نگردد.

۴- بر تو لازم است که کار روائی های اشخاص خود را تقدیر نمایی و هم فضلیت افراد برجسته مملکت را فراموش نکرده آنها را با عزم و خوشوقت ساخته حوصله ایشان را بیفزایی تا به خدمت تو به نهایت دقت و اخلاص و استقامت بیشتر اقدام نمایند.

۵- از لحاظ و خاطر داری و رعایت سابقه پرهیز نموده در غور رسی مظلوم از ظالم و بازخواست از مجرم اگر چه مجرم پسر و پاره ای جگر تو باشد هیچ مضایقه نکنی زیرا با این شیوه دل های عموم آنها را شکار و مطیع و منقاد خود خواهی ساخت.

۶- اجانب را به دریافت هرگونه حقوق و امتیازات فرصت مده و اگر آنها را به تحصیل ادنی امتیازی نائل سازی گویا به دست خود برای خرابی و بربادی مملکت خود تمهید می گذاری.

۷- طوریکه حکومت بر تائیه با من تا کنون با اوضاع مسالمت کارانه و مصالحه آمیز پیش آمده تو هم با آنها چون من روش نما
لاکن به هر حال نصب العین خود را باید به امنیت و استقلال افغانستان دوخته باشی.

۸- از نخستین واجباتی که نفس خود را با آن باید مکلف بنمایی همانا حمایت مصالح رعیت باید باشد.

۹- آن موادی که به مسائل سیاسی تعلق می گیرد، لازم است که در حل و فصل آن به وزراء و اعوان خود اعتبار نکرده بر
مسائل جزوی و کلی آن شخصاً اهتمام و غور نمایی.

۱۰- لازم است که قوای حربی تو طوری مستعد و آماده باشد که گویا فردا به میدان جنگ یک عسکر قوی را در مقابل آنها
سوق میدهی.

ای فرزند! تجارب عصری ما را خوب دانسته ساخته باید که از فرصت استفاده نمود، یقین نمائیم که قشون ما همیشه به یک
پیمانه کلی مستعد و حاضر باشند، سپس در اوقات سلم و راحت تزئید آلات جنگ و ذخایر حربی را فراموش نکنی، زیرا در
زمان جنگ قشون تو عندالضروره به آذوقه و ذخایر و آلات مکلفیه حربی محتاج بوده و تهیه آن در آن زمان دشوار است.

۱۱- بر سلاطین لازم است که در تولید محبت و دلجویی قشون کوشش کنند، یعنی عساکر خود را چنان خوشوقت و سعادت مند
نگاه دارند که نسبت به حقوق و دوستی آنها در موقع لزوم پشت نگردانند و به کمال شوق، حیات خود را در وفا به شئونات
ایشان از روی محبتی که نسبت به آنها دارند نثار کنند.

دانسته باش که عساکر، جان عزیز خود را در مقابل مراتب و معاشی که به آنها داده می شود می دهند، اگر در اوقات صلح و
سلم با آنها در رعایه این موضوع مراعات کرده نشود به ایام سختی در دادن جان های خودشان ولو به قیمت گران تر و سنگین
تر هم تمام شود با شما بخل خواهند ورزید.

فرزند من! بدانی که بیت المال حکومت ملک و مال ملت است سلطان یا امیر در پول بیت المال بدون امانت و محافظت حق
دیگری ندارد هرگاه حاکمی در مصالح شخصی خصوصی به صرف مالی که در نزد او امانت گذاشته شده اقدام نماید. در مقابل
حقوق ملیون ها امانت دهنده که به امانت داری و صداقت او اعتماد و اعتقاد نموده اند، خائن به شمار می رود.

پر واضح است که خائن در انظار ملت هیچ قیمت و اعتبار ندارد و در نزد خداوند تعالی و خلق میغوض شناخته می شود باید
که بیت المال همیشه پر و مملو باشد زیرا نسبت به نداشتن دیگر چیزها در قلت بیت المال ضعف و ناتوانی حکومت زود تر و
بیشتر ظاهر می گردد.

همچنان بر تو لازم است که در اقسام واردات و مصارفات غور و خوض نموده آنچه مقدور و ممکن باشد در تزئید و تولید
ثروت بیت المال وسائل (از چاپ مانده است) اتخاذ نمائی تا در اوقات مناسب به تجهیزات حربی و وسائل سیاسی و تجارتي
صناعتی و تعلیمی موفق شده بتوانی زیرا عصر و ضرورت، انسان را به تمام این امور محتاج می سازد، پس با این اسلوب
محکم و نظام صحیح رفتار و عمل نما تا به دولت و قوت و عزت خویش در حیات موفق شده بتوانی.

منبع:

تاج التواریخ، امیر عبدالرحمن خان، جلد اول و دوم، انتشارات بامیان
سال ۱۹۹۴ لیموز فرانسه